

Hakija: Maaseudun Sivistysliitto
Y-tunnus: 0215192-9
Kunta: Helsinki
Postiosoite: Eerikinkatu 28
Postinumero: 00180
Toimipaikka: Helsinki
Hakijan www-osoite: www.msl.fi
Yhteyshenkilö: Raija Kallioinen
**Vastuuhenkilö,
allekirjoittaja:** Paula Yliselä
**Henkilön rooli hankkeessa
/organisaatiossa:** Toiminnanjohtaja
Puhelinnumero 09 751 2020
Sähköposti paula.ylisela@msl.fi

Hankeen nimi ITE Hämeessä – omaehtoinen luovuus matkailun voimavaraksi

Kunta Lahti

Muut kunnat Hämeen ELY-keskuksen alueen kunnat
Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Hämeenlinna, Janakkala, Jokioinen, Loppinen, Riihimäki, Tammela, Ypäjä
Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki, Sysmä

Hankkeen aloituspäivämäärä: 1.8.2019

Hankkeen lopetuspäivämäärä: 31.12.2021

Hakija esittää hankkeelle ohjausryhmää: Kyllä

Hanke on luonteeltaan: Maaseudun kehittämishanke

Hankkeen julkinen kuvaus:

Lyhyt tiivistelmä hankkeesta (max 2.000 merkkiä): hankkeen sisältö, kohderyhmä ja tavoitteet. Tiivistelmä on julkinen ja sitä voidaan käyttää ohjelmaa koskevassa tiedotuksessa.

Hankkeessa kartoitetaan Kanta- ja Päijät-Hämeen itseoppineita nykykansantaiteen tekijöitä sekä muita paikalliskulttuurin ja maaseutuperinteen kiinnostavia ilmentymiä. Kootaan ja tallennetaan uutta tietoa, esitellään ITE-taidekohteita yleisöille sekä tarjotaan tuloksia käytettäväksi kylien ja alueen brändäämiseen, maaseudun matkailupalveluihin, näyttely-, messu- ja julkaisu toimintaan.

Kenttätyö tehdään vuosina 2020–2021. ITE-taiteilijoita etsitään, haastatellaan ja heidän tuotantoaan dokumentoidaan kirjallisesti, valokuvin ja videoin. Vastaavaa kartoitusta ei ole aiemmin tehty alueella. Kerätävää aineistoa arkistoidaan ja jaetaan monin tavoin sähköisillä alustoilla.

Kiinnostavimpien kohteiden kanssa sovitaan niiden avoinna pitämisen ehdoista. ITE-taiteilijoita opastetaan ja ohjataan yleisön ja matkailutoimijoiden kanssa toimimiseen. Kohteista tehdään mm. karttaesite. Hankkeen aikana testataan kohteiden soveltuvuus ja kiinnostavuus laajempaan käyttöön. Kokemusten pohjalta kohteita myös tarjotaan liitettäväksi Hämeen maaseutu- ja kulttuurimatkailun reitistöihin.

Kyliä asukkaat ja paikalliset yhdistykset ovat hankkeen kohderyhmää. Heille tarjotaan matalan kynnyksen mahdollisuus osallistua yhteistoimintaan oman paikkakunnan ITE-taidekohteiden ja muiden paikalliskulttuurin kohteiden hyväksi. Näin syntyy jaettua kulttuuripääomaa, innostusta, oppimista, yhteisöllisyyttä ja viihtyvyyttä sekä arvostusta paikalliskulttuuria ja -identiteettiä kohtaan. Koulujen kulttuuriympäristökasvatukseen saadaan uusia paikallisia esimerkkejä, ja hankkeen tuotokset leviävät lapsille ja nuorille. Syntyy uudenlaisia näkökulmia maaseudun matkailullisiin vetovoimatekijöihin ja paikalliskulttuurin mahdollisuuksiin tuottaa omaleimaista tarjontaa.

Hämeen ITE-taiteilijoita innostetaan keskinäiseen verkottumiseen sekä osallistumiseen ITE-taiteen juhluvuoden 2020 valtakunnallisiin tapahtumiin, joista yksi merkittävin on Hämeenlinnan taidemuseossa.

Hakija:

Selvitys toiminnasta, organisaatiosta, ammattitaidosta, kokemuksesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä hankkeen toteuttamiseen käytettävistä resursseista

Maaseudun Sivistysliitto (MSL) on aikuiskoulutus- ja kulttuurijärjestö, joka toimii eri puolilla Suomea yhteistyössä alueellisten ja paikallisten kumppaneiden kanssa. Vakituista henkilöstöä on 11, joiden lisäksi hankkeissa työskentelee vaihteleva määrä projektityöntekijöitä. MSL:n strategisia painopisteitä ovat osallisuuden ja ilmastoviisauden edistäminen, yhdistysvaikuttamisen kehittäminen sekä paikalliskulttuurin ja ITE-taiteen esiin nostaminen. MSL toimii yhteisöllisesti, vastuullisesti ja monikulttuurisesti, kannustaen yritteliäisyyteen, yhdessä tekemiseen, luovuuteen ja rohkeuteen. Toiminnan kiinteisiin kuluihin saadaan osittais- ta valtionavustusta. Hanketoiminta toteutetaan niihin anotuun erillisrahoituksiin.

Hankeorganisaationa Maaseudun Sivistysliitto omaa vankan kokemuksen verkostomaisesta yhteistyöstä ja hankehallinnosta. MSL on toteuttanut Leader-ryhmien kanssa useita maaseudun kehittämisen hankkeita koulutuksen, lähiruuan, yrittäjäyhteistyön ja tiedonvälityksen aloilla. Niissä on luotu mahdollisuuksia osallistujien keskinäiseen ajatusten, taitojen ja tietojen vaihtoon, jolla on edistetty kansainvälisesti verkostoituvaa, kehityshakuista maaseudun yhteistoimintaa ja yrittäjyyttä. Hakijalla on käytössään laaja yhteisö- ja kehittämistyön menetelmävalikko ja erinomaiset maaseutu- ja kulttuuritoimijoiden verkostot.

MSL:n henkilökunnalla on uraauurtava pitkä kokemus itseoppineiden nykykansantaiteilijoiden eli ITE-taiteilijoiden kartoittamisesta Suomessa sekä ITE-taiteen esiin tuomisesta näyttelyin, julkaisu- ja tapahtumin. ITE-taiteilijat on kartoitettu ja dokumentoitu nyt yli puolen Suomen alueelta. Kartoitusten tuloksia on esitelty laajasti kotimaassa ja ulkomailla sekä arkistoitu kansainvälisesti hyödynnettävissä olevaan tietokantaan. Kartoitukset on toteutettu hanketoimintana osana maaseudun kehittämisohjelmaa joko ELY-keskusten tai Leadereitten rahoituksen turvin. MSL on toteuttanut myös kansainvälistä outsider- ja ITE-taiteen verkottamista, näyttelyvaihtoa ja itseoppineiden taiteilijoiden liikkuvuuksia. MSL:llä on vahva asema outsider-taiteen eurooppalaisen yhteistoimintaverkoston johdossa ja tätä kautta yhteydet kansainvälisiin asiantuntijoihin ja toimijoihin. MSL on järjestänyt Suomessa useita kansainvälisiä outsider-taiteen seminaareja ja kenttäretkiä.

Tämä kaikki aiempi kokemus sekä toiminnan tulokset ovat käytettävissä ITE Hämeessä -hankkeen kokeemus- ja mahdollisesti myöhemmin alueella toteutettaviin hankkeen tuloksia hyödyntäviin jatkotoimenpiteisiin. Myös ITE-museon asiantuntemus kanavoidaan MSL:n yhteistyösuhteiden kautta hankkeen tueksi.

Hankkeen tarve ja tausta:

Mihin ongelmaan tai tarpeeseen hankkeella haetaan ratkaisua?

ITE-taide (lyhenne ITE, *itse tehty elämä*) on suomalaista nykykansantaidetta, arjen ympäristöissä syntyvää omaperäistä luovuutta. ITE-taiteilijoilla ei ole koulutusta taiteen tekemiseen eivätkä he myöskään pidä ammattitaiteilijoita esikuvinaan tai tarvitse ohjausta ja harrastuspiirin tukea taiteensa tekemiseen. Luovuus, ennakkoluulottomuus, kekseliäisyys ja kädentaidot kuuluvat nykykansantaidteen ytimeen. Tekniikan perusteet on useimmiten opittu ammatissa tai kansanomaisen mallioppimisen kautta, mutta sen jälkeen tekijä on kehitellyt ja soveltanut tekniikkaa omaperäisesti ja kehittäen uusia käyttötapoja materiaaleille ja tekniikoille, joita alun perin ei ole tarkoitettu taidekäyttöön. ITE-taiteilijan materiaalit löytyvät yleensä luonnosta ja taiteilijan elinpiiristä tai ovat muutoin helposti ja huokeasti hankittavia, esim. kierrätysmateriaalia. Tavalisimpiin ilmaisumuotoihin kuuluvat puunveisto, betonitekniikat ja sekatekniikalla toteutetut teokset. Monesti taideilmaisuuksia kasvaa kokonaiset pihapiirit täyttäväksi ympäristöiksi. Lue lisää: www.itenet.fi.

Itseoppineet nykykansantaidelijat eli ITE-taiteilijat on kartoitettu tähän mennessä yli puolen Suomen alueelta. Kanta- ja Päijät-Hämeen alueelta on tiedossa muutamia valtakunnallisestikin merkittäviä ITE-taiteilijoita. Kattavaa kartoitusta alueen ITE-taiteilijoista ei kuitenkaan ole tehty. Alueen ITE-taide ei näin ollen ole vielä päässyt laajasti esitellyiksi yleisölle, ei mukaan kansalliseen ITE-taiteen arkistoon eikä kansainvälisiin näyttelyihin.

Aiemmin eri puolilla Suomea toteutetut ITE-taiteen kartoitukset ovat nostaneet esiin useita satoja mielenkiintoisia itseoppineita taiteentekijöitä. Heidän esittelynsä näyttelyissä ja julkaisuissa ovat herättäneet keurualueillaan laajaa kiinnostusta, vetäneet runsaasti yleisöä ja tuottaneet paikkakunnille uusia matkailullisesti hyödynnettäviä paikallisnähtävyyksiä. Keruiden tulokset on dokumentoitu haastatteluin, tekstein, valokuvin ja videoin. Aineiston kiinnostavimmat osat on tallennettu sähköisille alustoille (kotisivut, blogit, YouTube) ja Internetin kautta saatavilla olevaan tietokantaan.

Miksi Hämeen ITE-taiteilijoiden tiedot pitäisi koota juuri nyt?

Hämeestä on jo vuosien ajan esitetty Maaseudun Sivistysliitolle toiveita alueen ITE-taiteilijoiden kartoittamiseksi, jotta heidät saadaan eri tavoin esitellyiksi yleisölle, tunnistetuiksi yhteisöjensä voimavarana, mukaan kansalliseen ITE-taiteen arkistoon ja kansainvälisiin hankkeisiin sekä tiedostetuiksi mahdollisina matkailun kohteina.

ITE Hämeessä -hankkeen tavoitteena on saada **kanta- ja päijäthämäläisiä nykykansantaidelijoita koskevaa tietoa tallennetuksi ja hyödynnettäväksi mm. kulttuuri- ja elämysmatkailun, kylä- ja asukastoiminnan, alueen taidelaitosten, oppilaitosten, paikallisten tapahtumien, viestinnän sekä paikkakuntien brändäämisen käyttöön. Tavoitteena on myös parantaa taiteentekijöiden tunnettuutta ja arvostusta, osallistumisen mahdollisuuksia ja verkottumisen taitoja.**

On tärkeää saada Hämettä koskeva nykykansantaidteen tietoaaineisto mukaan kokonaisuuteen, joka tulee kattamaan koko Suomen. Haaste on ajankohtainen ja kiireellinen, sillä monet taitavat tekijät ovat jo iäkkäitä. Toisaalta juuri nyt ITE-taiteeseen kohdistuu yleisön ja matkailijoiden laajaa kiinnostusta.

Maaseudun Sivistysliitto on sitoutunut valtakunnalliseen pitkäjänteiseen tallennustyöhön ja toivoo, että kartoitukset saadaan toteutettua kaikissa maakunnissa yhteisvoimin paikallisyhteisöjen kanssa. MSL:llä on tehtävään tarvittava erityisosaaminen, käytännön kokemus, verkostot sekä hanketoiminnan taidot.

ITE Hämeessä -hankkeessa saadaan alueen itseoppineita taiteentekijöitä koskevat tiedot tallennetuksi jälkipolville ja hyödynnettäväksi laajamittaiseen käyttöön. ITE-taiteen kartoitushankkeet on jo toteutettu ympä-

röivillä alueilla Pirkanmaalla, Keski-Suomessa, Etelä-Savossa ja Kaakkois-Suomessa, joten nyt koottava uusi tieto on mahdollista yhdistää esimerkiksi alueiden rajat ylittäviin maaseutu-, kulttuuri- ja elämysmatkailun reitteihin.

Mihin paikallisiin tarpeisiin hanke vastaa?

ITE-taiteilijoiden tarpeet:

ITE-taiteilijoilla on kiinnostus ja halu saada ilmaisuun esille ja vastaanotetuksi yhteisöissään, mutta usein heiltä puuttuu uskallus, verkostot ja tieto siitä miten pitäisi toimia. Hankkeessa he saavat ohjausta kohteidensa avoinna pitämiseen yleisölle. Heitä opastetaan yhteistyöhön taidetta esittelevien ja matkailun verkostoja luovien ja ylläpitävien toimijoiden kanssa. He saavat myös ansaitsemaansa tunnustusta ja voimaantumisen väyliä päästessään esille valtakunnallisissa esittelyaineistoissa; mahdollisesti osa heistä pääsee osallistumaan ITE-taiteen juhluvuoden 2020 valtakunnallisiin tapahtumiin. ITE-taiteilijat myös hyötyvät, kun heidän toimintaansa saadaan esille muiden maaseudun omaleimaisten nähtävyyksien ja elämysten rinnalle.

Paikallisten yhteisöjen ja asukkaiden tarpeet:

ITE-taiteilijoiden etsinnän ja esiin nostamisen myötä kylillä herää kiinnostus, innostus ja uteliaisuus oman lähiyhteisön arkielämän luovuuden ilmentymiä kohtaan. Asukkaista nouseviin tarpeisiin vastataan kokoomalla taiteilijoita ja kyläläisiä toteuttamaan yhdessä esimerkiksi ITE-taidekohteiden kunnostustalkoita, opastuksia ja esittelyjä, retkiä ja pienimuotoisia tapahtumia. Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kylien ja taiteentekijöiden kanssa, jolloin syntyy yhteistä, jaettua kulttuuripääomaa, yhteisöllisyyttä, innostusta, viihtyvyyttä ja henkistä hyvinvointia sekä arvostusta omaa paikalliskulttuuria ja identiteettiä kohtaan. Oman paikkakunnan ITE-taidekohteesta voi kyläkunta saada myös kaivattua tunnistettavuutta ja brändinsä rakentumisen ainesta. Kyläläisten asiantuntemus saa myös väylän ja kanavan nostaa esiin muita lähialueen maaseutukulttuurin mielenkiintoisia kohteita, joita voidaan esitellä samanaikaisesti ITE-taiteen kanssa.

Vuonna 2020 vietetään ITE-taiteen esiin noston 20-vuotisjuhlavuotta. Sen ohjelmaan kuuluu museonäyttelyitä, tapahtumia ja julkaisuutoimintaa. Yksi näyttelyistä on hankealueella Hämeenlinnan taidemuseossa. Hämeen ITE-taiteen esiin nostaminen omissa paikallisyhteisöissään liittyy alueen itseoppineet taiteilijat luontevasti osaksi valtakunnallisen juhlavuoden toimintaa ja viestintää ja alueella toteutettavaa merkittävää näyttelyä.

Hämeen alueen maaseudun matkailun kehittämisen tarpeet ja uudet mahdollisuudet:

Hankkeen suunnitelma ja toteutustavat pohjautuvat alueen maaseutukehittämisen strategioissa ilmaistuihin painopisteisiin ja tukevat niissä asetettuja tavoitteita. **Keskeinen tavoite on ITE-taidekohteiden tarjoaminen Hämeessä matkailutoiminnan tunnistettavaksi voimavaraksi**, osaksi ”toisenlaisen Suomen” tarjontaa, joka selvitysten mukaan kiinnostaa nykypäivän matkailijoita.

Hanke myös tukee alueen Leader-ryhmien strategioissa ilmaistuja tavoitteita mm. seuraavissa asioissa:

Paikallisten vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen matkailun ja seudun vetovoiman kehittämisessä

- paikallisen ja oman osaamisen arvostuksen lisääminen
- paikalliset, yhteistyössä tuotetut palveluinnovaatiot ja tuotteet
- paikallisiin vahvuuksiin ja resursseihin nojautuvan matkailun kehittäminen
- kulttuuri ja ympäristö vahvistamaan seudun vetovoimaa, kilpailukykyä, paikallisidentiteettiä ja imagon luomista
- paikallisen perinteen tai kulttuurin luominen, tallentaminen, monipuolistaminen, tuotteistaminen ja välittäminen
- kylä- ja asukastoiminnan sekä kotiseututyön monipuolistaminen ja uudistaminen
- vapaaehtoistyön mahdollisuuksien, näkyvyyden ja arvostuksen lisääminen

- kylämatkailun kehittäminen

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat toimet

- lasten ja nuorten kotiseutu-, ympäristö- ja perinnetietoisuuden kasvattaminen, yhteistyö oppilaitosten kanssa
- lasten ja nuorten saaminen mukaan yhteisöjensä toimintaan

Verkostot ja innovatiivisuus palvelurakenteiden kehittäjinä

- maaseudun palvelurakenteen monipuolistaminen
- matkailupakettien kehittäminen, matkailualan verkostoituminen
- luovat alat, matkailu ja uudet liikeideat elinvoiman luojina
- kulttuuritoiminnan kehittäminen yli seutukuntarajojen
- kehittäjäorganisaatioiden yhteistyö
- vireä ja elinvoimainen pienten matkailu- ja palveluyritysten verkosto täydentämässä suurten matkailuyritysten toimintaa ja luomassa edellytyksiä matkailuelinkeinon kasvulle
- maaseudun ja kaupunkien välinen yhteistyö
- yritysten välisten sekä yritysten ja yhdistysten välisten verkostojen ja yhteistyön lisääntyminen
- verkostoissa tapahtuva oppiminen ja innovaatiot

Miten hanke vastaa maaseudun kulttuurimatkailun ja verkostojen kehittämisen tarpeisiin?

Nykypäivän matkailijat kaipaavat kokemuksellisia ja mieleenpainuvia elämyksiä. Visit Finlandin Kulttuuri- matkailun kehittämisstrategian mukaan ns. modernit humanistit odottavat Suomen kulttuuritarjonnalta elämäntapaamme ja aitoon suomalaisuuteen pohjaavia kokemuksia. Maaseudulta ja kylistä ammentava ITE-taide pystyy tuottamaan näihin odotuksiin ainutlaatuista tarjontaa. Kartoitus tuottaa tietoja myös muista paikalliskulttuurin ja maaseutuperinteen kiinnostavista ilmentymistä.

ITE-taidekohteet soveltuvat hyvin yhdistettäväksi reitistöihin ja mobiilisovelluksiin, jotka kokoavat Hämeen maaseudun palveluja, tapahtumia sekä maaseutukulttuuria ja elämänmuotoa esitteleviä kohteita. Omaleimaiset retki- ja vierailukohteet hyödyttävät myös alueen yrityksiä ja oppilaitoksia.

Hankkeen aikana tehdään yhteistyötä Hämeen matkailualan toimijoiden kanssa. Hankkeessa kartoitettavat ITE-pihapiirit, taideympäristöt ja muut mielenkiintoiset löydöt esitellään ja tarjotaan heille hyödynnettäväksi omaperäisinä kulttuuri- ja elämysmatkailun kohteina. Hyödyntämisen konkreettisia mahdollisuuksia ideoidaan yhteisissä työseminaareissa ja tehden arviointikäyntejä kohteisiin.

Hankkeessa syntyy maaseudun elinvoimaisuuden tukemiseksi kaivattuja uusia toimintatapoja, uuden asian- tuntemuksen leviämistä sekä yhteistyöverkostoja esim. kylien, matkailualan toimijoiden, yliopiston, museoiden, oppilaitosten ja yritysten kesken. Tulevaisuuden näkökulmien kannalta tärkeä osa verkostoa ovat lastenkulttuurikeskukset, jotka taide- ja kulttuuripalveluillaan tukevat lasten ja nuorten kytkeytymistä alueensa kulttuurihistoriaan ja paikalliskulttuuriin ja joiden kautta on luotavissa yhteydet kouluihin.

Tarvetta ja mielenkiintoa Hämeen alueen ITE-taiteen esiin nostamiseen ovat ilmaisseet mm.

- Alueella toimivien Leader-yhdistysten edustajat
- Aluetaidemuseoina toimivat Hämeenlinnan taidemuseo ja Lahden taidemuseo
- Hämeenlinnassa toimiva Kettuki ry ja sen Travel agency -hanke
- Taide- ja toimintakeskus Kaarisilta, Villähde
- Lasten ja nuorten kulttuurikeskus ARX ja sen Kulttuuripolku-toiminta(Hämeenlinna, Hattula, Janakala, Riihimäki)
- Kulttuurikeskus Kuvio / lastenkulttuurikeskus Leka (Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä)
- Lahden lastenkulttuurikeskus Efekti (Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Kärkölä, Lahti, Padasjoki, Orimattila, Sysmä)
- Lahtelainen kulttuuriosuuskunta Vehrä

- Matkailijoita palveleva ProLocalis App
- Lahti Region on lupautunut hankkeiden väliseen yhteistyöhön
- Lisäksi Hämeen liitosta saadaan matkailuasiantuntemusta hankkeen ohjausryhmään.

Hämeenlinnassa on vuonna 2020 mittava ITE-taiteen näyttely, jonka yhteydessä museo toivoo maakunnallista verkottumista ja on valmis myös osaltaan auttamaan tietojen kokoamiseksi ITE-taiteilijoista. Lahden taidemuseo puolestaan on kiinnostunut kumppaniksi toteuttamaan ITE-taideilmiötä esittelevän tapahtuman. Museoiden kanssa käydään neuvottelua, miten hämäläistä ITE-taidetta voidaan niiden toiminnan kautta hyödyntää tulevaisuudessakin.

Vuonna 2020 vietetään ITE-taiteen esiin noston 20-vuotisjuhlavuotta. Se tarjoaa mahdollisuuksia myös verkottua tutustumaan muualla maassa järjestettävään ITE-taiteen toimintaan.

Alueella on useita messuja ja matkailuun liittyviä tapahtumia. Tavoitteenamme on päästä yhdessä matkailutoimijoiden kanssa esittelemään ITE-taiteen ja ”toisenlaisen Suomen” kohteita mm. Elomessuille Hämeenlinnan, Erämessuille Riihimäelle ja Anianpellon markkinoille Asikkalaan. Myös alueella toimivat lukuisat kesätorit ovat tapahtumia, jotka tavoittavat matkailijoita ja kesäasukkaita, ja joille esiin pääsyä tavoitellaan paikallisten toimijoiden kanssa yhteistyötä tehden.

Hankkeen tavoitteet:

Mitä tavoitteita hankkeella on? Miten tuloksia seurataan?

Hankkeen tavoitteina on tuottaa seuraavia tuotoksia

- koota tietoa Kanta- ja Päijät-Hämeen ITE-taiteilijoista ja liittää aineisto osaksi valtakunnalliseen, kansainvälisesti käytettävään arkistoon; tavoitteena on löytää alueelta 20–30 itseoppinutta, omaehtoista taiteentekijää
- tuottaa dokumentaatioita valokuvoin ja videoin 10–20 mielenkiintoisimmasta tekijästä
- tuottaa tekijöistä esittelytekstejä suomeksi ja valituin osin englanniksi
- tuottaa em. aineistoista ITE-taidekohteiden ja taiteilijoiden esittelyjä erilaisille web- ja mobiilialustoille (ITE-net, ProLocalis, MSL-kotisivut, sosiaalinen media, YouTube)
- saada 5–10 ITE-taidekohdetta avoimeksi yleisölle kesäksi 2021 ja tuottaa yleisölle tietoa avoimista käytännöistä
- toteuttaa painettava kartta avoimista ITE-taidekohteista ja yhdistää mukaan muita teemaan sopivia paikalliskulttuurin ja maaseutuperinteen tutustumiskohteita
- toteuttaa alueen matkailutoimijoiden kanssa työseminaari ja arviointikäyntejä ITE-kohteisiin niiden matkailukäytön konkreettisten mahdollisuuksien löytämiseksi
- tarjota löydettäviä kohteita alueen matkailutoimijoiden digitaalisille palvelualustoille ja karttapohjiin taiteilijoiden kanssa sovittavin ehdoin; saada mielenkiintoisimmat ITE-taiteen kohteet konkreettisesti osaksi matkailuelinkeinojen palvelutarjontaa
- synnyttää talkoita löydettävien ITE-taidekohteiden esiin nostamiseen, tarjota kylien asukkaille, yhdistyksille ja eri-ikäisille ja -taustaisille asukkaille mahdollisuuksia osallistua yhteistoimintaan ITE-taiteilijoiden kanssa
- saada 1–3 alueen puunveistäjää osallistumaan valtakunnallisiin puunveistotapahtumiin ja -kilpailuihin
- tarjota soveltuvaa valokuva-aineistoa Hämeen matkailutoimijoiden käyttöön
- toteuttaa Hämeen ITE-taidetta esittelevä julkaisu, jossa esitellään kuvoin ja artikkeleihin 10–15 keskeistä taiteentekijää ja kohdetta sekä 20–30 tekijää suppeammin matrikelitiedoin

Hankkeen tavoitteina on tuottaa seuraavia vaikutuksia

- tuottaa tietoa paikallisista ITE-taideympäristöistä ja -kohteista siten että alueen eri toimijat voivat hyödyntää niitä jatkossa esimerkiksi

- kylien ja paikkakuntien brändäämisessä ja omintakeisen luonteen esiin nostamisessa
 - maaseudun elämys-, kulttuuri- ja luontomatkailussa
 - koulujen sekä lasten ja nuorten taidekeskusten kulttuuriympäristökasvatuksessa; ITE-taideympäristöt ja niihin liittyvä paikalliskulttuuri, historia ja arjen luovuus tarjoavat uudenlaisia oppimisympäristöjä
 - näyttelyissä, tapahtumissa ja julkaisuissa
- kartuttaa hankkeessa työskentelevien kartoittajien tietoja, kokemusta ja näkemystä ja tukea heitä kehittymään ITE-taiteen asiantuntijoiksi Hämeeseen
 - yhdistää ITE-taidetta ja muuta maaseudun omaleimaista elämäntapaa ja kulttuuria tunnistettavaksi ”toisenlaisena Suomena”, jota leimaa oma identiteetti, vahvat perinteet, luova oman elämän halluunotto ja elinvoimaisuus
 - tuottaa asukkaille ja paikallisyhteisöille viihtyvyyttä, hyvinvointia sekä uudenlaisen yhteistoiminnan ja luovien tekojen mahdollisuuksia elinympäristöissään Hämeen maaseudun kehittämisstrategian mukaisesti
 - tehdä ITE-taidetta tunnetuksi alueen asukkaiden piirissä, syventää tietoisuutta paikalliskulttuurin omintakeisista vahvuuksista ja oman kotiseudun erityispiirteiden arvostusta, vahvistaa hämäläistä kulttuuri-identiteettiä, edistää aktiivista kylätoimintaa ja maaseutu- ja kaupunkialueiden kulttuurista vuorovaikutusta
 - tuottaa ITE-taiteilijoille voimaantumista, yhteyksiä, esillä olon mahdollisuuksia ja tunnettuutta; vahvistaa heidän valmiuksiaan yleisön kanssa toimintaan jatkossakin; saada heitä innostetuksi mukaan ITE-taiteen valtakunnalliseen toimintaan
 - tuottaa suunnitelma siitä, miten kartoituksen tuloksia hyödynnetään jatkossa; tavoitteena on, että hankkeen tulosten pohjalta voidaan jatkossa kehittää ITE-taidekohteiden varaan luotavia kulttuurimatkatkailureittejä sekä toteuttaa alueidenvälisiä ja kansainvälisiä hankkeita maaseudun luonto- ja kulttuurimatkailun alalta; luoda näkymät, miten paikallislähtöisesti voidaan hoitaa ja vaalia tärkeitä, tuhoutumisuhan alaisia kulttuuriympäristöjä

Tavoitteiden toteutumista seuraavat hankkeen työntekijät, Maaseudun Sivistysliiton henkilökunta sekä hankkeen ohjausryhmä.

Hankkeen toimenpiteet ja toteutustavat sekä riskit toteutuksessa:

Konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi? Toteuttamiseen osallistuvat tahot, toteutus- ja rahoitusvastuut ja tarvittavat sopimusjärjestelyt. Minkälaisia riskejä on ja miten niihin varaudutaan? Miten huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet?

Konkreettiset toimenpiteet ja toteutustavat:

1) Rekrytointi ja perehdytys

Hankkeeseen palkataan koordinaattori ja kartoittaja (tai kartoittajia), jotka yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa etsivät tietoa hankealueen omaperäisistä nykykansantaiteilijoista. Hankehenkilöstöltä edellytetään alueen ja sen verkostojen tuntemusta, dokumentoinnin ja viestinnän taitoja sekä visuaalista näkemyksellisyyttä. Heidät perehdytetään tehtävään aiemmista kartoitushankkeista saatua kokemusta hyödyntäen. Alueellisena tiiminä toimien he etsivät ja dokumentoivat tietoa hankealueen omaperäisistä nykykansantaiteilijoista ja tuottavat yleisölle ja kumppanusverkostoille esittelyaineistoa.

2) Tiedotus, etsintäkuulutukset, yhteydenotot

Tietoja ITE-taiteilijoista haetaan etsintäkuulutuksien avulla sekä kontaktoiden alueen kyläyhdistyksiä, kulttuurijärjestöjä, taidelaitoksia, kuntia, oppilaitoksia ja myös haastatellen yksittäisiä paikkakuntaa tuntevia tietolähteitä kuten matkailualan yrittäjiä, taiteilijoita, toimittajia, valokuvaajia, retkeilijöitä, taksiautoilijoita jne.

3) Kenttätyö: haastattelut, valokuvaus, videointi, kohteiden avoinna pitämisen ohjaus

Saatujen vihjeiden pohjalta laaditaan työsuunnitelma ja keruureitit. Kesäkausien 2020 ja 2021 aikana tehdään kenttätyöt eli kierretään haastattelemassa taiteilijat ja valokuvaamassa ja videoimassa kiinnostavimmat kohteet. Ammattilaisvoimin tehtäviin kuvauksiin pyritään löytämään paikalliset kuvaajat. Taiteilijoita opastetaan pitämään kohteitaan avoinna yleisölle. Hankkeen aikana testataan kohteiden soveltuvuus osaksi alueen maaseutu- ja kulttuurimatkailun reitistöjä. Tietoa kootaan myös muista kansankulttuurin ja maaseutuperinteen ilmiöistä.

4) Arkistointi ja tallennus

Dokumentoitua aineistoa järjestetään ja syötetään Internet-pohjaiseen tietokantaan, jonka kautta keruun tulokset ovat laajasti käytettävissä myöhemminkin tulevaisuudessa. Tiedot tallennetaan suomeksi ja osittain englanniksi. Työvaihe palvelee tulevaisuudessa mm. matkailualaa, viestintää sekä näyttelyiden ja julkaisujen toteutusta.

5) Tapahtumat kylillä

Alueen ITE-taiteilijoita esitellään kesinä 2020 ja 2021 nostaten esiin ITE-taidekohteita niiden lähiympäristössä. Toteutustapoina voi olla esim. opastuksia, retkiä, työpajoja, ympäristötalkoita tai pienimuotoisia näyttelyitä. Toteutusta suunnitellaan paikallislähtöisesti eri puolille hankealuetta yhdessä ITE-taiteilijoiden, paikallisten toimijoiden ja kumppanuudesta kiinnostuvien kyläyhteisöjen ja asukkaiden kanssa.

ITE-taideympäristöjen ja -pihapiirien avoinna pitämisestä sovitaan taiteilijoiden kanssa. Avoinna pito ja esittelyt, mahdolliset ympäristön siistimiset ja opasteiden laittamiset tehdään talkootyönä. Tuotetaan kesäksi 2021 kartta, joka yhdistää kohteet palvelemaan alueen asukkaita ja matkailijoita.

6) Työseminaari ja tutustumiskäynnit

Toteutetaan alueen keskeisten matkailun kehittäjien ja matkailutoimijoiden työseminaari ja arviointikäynnit ITE-taidekohteissa. Tavoitteena on yhdessä ideoida hankkeen tuotosten konkreettista hyödyntämistä Hämeen maaseutu- ja kulttuurimatkailussa.

6) Viestintätoimet

Hankkeen alussa laaditaan viestintäsuunnitelma, joka huomioi verkostoviestinnän, medioille viestinnän ja sosiaalisen median kanavat. Jo olemassa olevia sähköisiä alustoja hyödynnetään tehokkaasti: mm. kotisivut, some-kanavat, YouTube, ITEnet, ePressin tiedotejakelupalvelu. Hyödynnetään kohteiden esiin nostamisessa maaseudun palveluja ja pientuottajia esittelevää ProLocalis-mobiilialustaa sekä Hämeessä toteutettavia messuja, markkinoita yms. tilaisuuksia.

7) Tulosten esittely: pihapiirien matkailureitti, sähköiset ja painetut esittelyaineistot, valokuvat, videot, julkaisu, messuständit, tapahtumat

Taiteilijoista ja taidekohteista tuotetaan esittelyaineistoa tekstein, valokuvin ja videotallentein. ITE-taiteen ympäristöjä ja ”toisenlaista Suomea” nostetaan esiin elämys- ja kulttuurimatkailun omaleimaisena kohteena. Kesäksi 2021 tehdään jaettava kartta, jonka ITE-taidekohteet ovat yleisölle avoinna taiteilijoiden kanssa sovittavin tavoin. Reitin kohteita tuodaan julkisuuteen web- ja mobiilialustoilla, painetuin materiaalein, alueella toimivien yhteisöjen viestintäkanavilla ja matkailupalveluiden tuottajien välityksellä.

Hankkeen aikana verkotutaan alueen matkailupalvelujen toteuttajien kanssa, jotta ne jatkossakin hyödynnäisivät hankkeessa koottua tietoa ja ITE-taiteilijoihin luotuja suhteita. Yhteistyötä tehdään myös alueella toimivien museoiden sekä lastenkulttuurikeskusten kanssa; esitellään niille alueelta löydettävää ITE-taidetta tavoitteena, että ne myöhemmin hyödyntävät löytöjä omassa toiminnassaan.

8) Toimenpiteet hankkeen tulosten hyödyntämiseksi

Digitaalisen tietokannan sekä hankkeessa tehtävän viestinnän ja verkostoitumisen myötä hankkeessa koottava tieto jää hyödynnettäväksi taiteilijoille, kulttuuritoimijoille, koulu- ja oppilaitoksille, matkailuyrittäjille

yms. niin valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Hankkeessa lunastetaan käyttöoikeudet matkailutoimijoille soveltuvaan valokuvasarjaan. Myös hankkeen kartoittajina työskennelleiden henkilöiden kokemus karttuu, niin että he voivat jatkossa toimia alueen ITE-taiteen asiantuntijoina.

Hankkeen päättyessä viestitään tuloksista hankkeen kumppanuusverkostoille, jotka voivat hyödyntää koottua tietoa ja taiteilijakontakteja omassa toiminnassaan. Alueen ITE-taiteen kohteet toimivat erityisen hyvin maaseudun luonto- ja kulttuurimatkailun kohteina, yritysten ja oppilaitosten retkikohteina sekä erilaisten messujen ja tapahtumien oheisohjelmistona. Laaditaan myös tavoitesuunnitelma hankkeen tulosten esille saattamiseksi näyttelyissä hankerahoituksen ulkopuolisin resurssein hankkeen päätyttyä.

Hankkeeseen osallistuvat tahot vastuineen:

Hankkeen toteuttajana on Maaseudun Sivistysliitto ry, joka vastaa toiminnan sisällöistä ja hallinnosta hanketta rahoittavalle Hämeen ELY-keskukselle. Hanketta johtaa MSL:n kulttuurijohtaja. ITE-taiteen asiantuntijana toimii kulttuurituottaja. Heillä on pitkäaikainen ja laaja kokemus hankehallinnoinnista ja kehittämistehävistä sekä ITE-taiteen sisällöllinen asiantuntemus ja hyvät yhteistoiminnan verkostot.

Hankkeen viestintään, tietojen keruuseen ja kylätapahtumien järjestämiseen osallistuvien yhdistysten ym. paikallisten toimijoiden kanssa sovitaan yhteistyöstä tarkoituksenmukaisella tavalla suullisesti tai kirjallisesti. Mahdollisiin luvanvaraisiin toimenpiteisiin hankitaan tarvittavat luvat. Hankkeen aikana tuotettuihin tekijänoikeudellisiin materiaalileihin tehdään asianmukaiset sopimukset.

Hankkeella on ohjausryhmä, jossa ovat edustettuina mm. Hämeen ELY-keskus, Leader-toiminta, Hämeen matkailualue, aluetaidemuseot ja Maaseudun Sivistysliitto.

Riskit:

Hankkeen onnistumisen riskit liittyvät henkilöstöön, viestintään, osallistujien motivaatioon ja tehtäväkentän rajaamiseen. Riskeihin varaudutaan seuraavin keinoin:

- Hankkeen koordinaattorin ja kartoittajien rekrytointiin osallistuu Maaseudun Sivistysliiton kokeneita toimihenkilöitä, jotka myös osallistuvat hankkeen toteutukseen koordinaattorin tukena omalla asiantuntemuksellaan.
- Viestintään ei ole käytettävissä suuria rahasummia. Toimivien tiedotuskanavien löytäminen perustuu MSL:n hanke- ja kylätoiminnassa saamaan kokemukseen ja hanketyöntekijöiden verkostoitumistaitoihin ja sosiaalisen median käytön hyvään hallintaan. Viestinnälliseen yhteistyöhön pyritään mm. Hämeessä toimivien Leader-ryhmien, aluetaidemuseoiden, maakuntaliittojen, Lahti Regionin, Hämeen Kylät ry:n ja muiden vahvojen verkostojen kanssa.
- Paikallistoimijoiden mielenkiinnon ja talkoohengen herättämiseksi panostetaan hankkeen alkuvaiheessa henkilötason kontaktointeihin ja kenttätöitä tekevien kartoittajien ja talkoolaisten hyvään perehdyttämiseen.
- Mikäli alueelta löytyy ennakoitua enemmän nykykansantaiteilijoita, osa tietojen kokoamisesta tehdään yleisluonteisina listoina. Koordinaattori saa ITE-taiteen asiantuntijoilta apua tehtäväkentän rajaamiseen.

Kestävän kehityksen periaatteet hankkeen toteutuksessa:

Maaseudun Sivistysliiton yksi strateginen päälinja on ympäristösivistyksellisen asenteen ja ilmasto- ja ilmastoviiisaiden toimenpiteiden edistäminen. Lisäämme asukkaiden tietämystä ja kannustamme heitä arkisiin tekoihin kestävän kehityksen ja kiertotalouden puolesta, myös kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestäville menetelmille. Yhdessä kyläläisten kanssa nostamme konkreettiset ympäristöteot kyläyhteisöjen vahvuudeksi ja vetovoimatekijäksi. Tätä periaatetta noudatamme myös ITE Hämeessä -hankkeessa.

Tuotamme hankkeessa koottavaa ITE-taidekohteiden tietoa jaettavaksi ProLocalis-sovelluksessa, joka tarjoaa uudenlaisen mobiili- ja verkkoselaimen, jolla edistetään paikallista kestäviä ratkaisuja ja tehdään ihmisille helpoksi löytää eettisesti tuotettuja elintarvikkeita, tuotteita, lähipalveluita ja aitoja paikallisia elämyksiä, myös ITE-kohteita.

ITE-taide on jo perusluonteeltaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaista. Se nostaa keskipisteeseen yksilön ja yhteisön luovan ajattelun ja ”itse tehdyn elämän” asenteen. ITE-taiteen ilmaisumuodot perustuvat usein luonnosta löydettyihin ja kierrätettyihin materiaaleihin sekä esteettisen suhteen luomiseen omaan lähiympäristöön.

Hanke edellyttää autolla liikkumista haja-asutusalueella. Reitit ja aikataulut suunnitellaan huolellisesti, jotta vältetään turhia ajokilometrejä ja kustannuksia. Yhteyksien solmimisessa hyödynnetään alueen yhdistysverkostojen jo olemassa olevia rakenteita ja kontakteja, ja työn suorittamisessa käytetään tietoverkkoja ja mobiileja laitteita, ja näin vältetään tarpeetonta matkustamista.

Yhteys Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan sekä alueelliseen ohjelmaan tai paikalliseen strategiaan. Miten aiemmat hankkeet on huomioitu?

Miten hankkeella edistetään Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tavoitteita? Miten hankkeessa on huomioitu aiemmin toteutetut muut hankkeet?

ITE Hämeessä -hankkeen suunnitelma ja toteutustavat pohjautuvat Vihreän kasvun Häme – maaseutuohjelma vuosille 2014–2020 -raportissa sekä alueen maakuntaohjelmissa ilmaistuihin painopisteisiin ja tukevat niissä asetettujen tavoitteiden jalkauttamista maaseudun elinympäristön ja matkailuelinkeinojen edistämiseksi. Niin ikään hanke tukee alueen Leader-ryhmien strategioissa ilmaistuja tavoitteita, kuten paikallisten vahvuuksien tunnistamista ja hyödyntämistä, innovatiivisten toimintatapojen ja palvelukonseptien kehittämistä sekä laajapohjaisen yhteistyön ja verkostojen vahvistamista. Katso lomakkeen kohta ”Hankkeen tarve ja tausta”

Hankkeessa hyödynnetään Maaseudun Sivistysliiton aikaisemmassa hanketoiminnassa ja kylätoiminnassa karttunutta maaseudun kehittämishankkeisiin liittyvää tietoa ja osaamista. MSL on toteuttanut aiemmin useita vastaavia ITE-taiteen kartoitushankkeita osana maaseudun kehittämisohjelmaa joko Ledereitten tai ELY-keskusten rahoituksen turvin. Hankevalmistelujen ja -toteutuksen käytäntöömme kuuluu aina yhteistyö paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa, niin että toiminta vastaa rahoittajien strategioihin. Hankkeita seurataan ja arvioidaan yhteistyössä rahoittajien kanssa.

Viimeisimmät ITE-taiteen kartoitus- ja esittelyhankkeet MSL on toteuttanut vuosina 2016–2019 Pirkanmaalla ja Etelä-Savossa sekä 2010–2014 Kaakkois-Suomessa ja Lapissa. Aiemmin on kartoituksia tehty myös Kainuussa, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Lisäksi on ITE-taiteen aihepiirissä toteutettu Parikkalan Patsaspuiston kehittämishanke, alueidenvälinen ja kansainvälinen Puusta pitkään -yhteistoimintahanke ja puunveistäjien Karhufestivaali-tapahtumat. Näistä saatu toiminnallinen ja hankehallinnollinen kokemus ja kontaktiverkostot ovat hyödynnettävissä Hämeen ITE-kartoituksessa.

ITE Hämeessä -hankkeessa tehdään yhteistyötä alueella toimivien Leader-ryhmien ja maaseudun kehittämisohjelmaan kuuluvien muiden hankkeiden kanssa, samoin MSL:n muualla maassa samaan aikaan toteutettavien maaseudun kehittämishankkeiden kanssa. Alueiden välisen yhteistyön toteuttamiseksi hyödynnetään lähialueilla Pirkanmaalla, Kaakkois-Suomessa ja Keski-Suomessa aiemmin toteutettuja ITE-kartoitushankkeiden verkostoja.

Toiminta-alue, kohderyhmä, hyödynsaajat sekä aikataulu:

Mikä on hankkeen pääasiallinen kohderyhmä? Miten kohderyhmä on valittu ja miten hankkeesta on tiedotettu? Muut tahot, joille hanke kohdistuu.

Hankkeen **toiminta-alueena** on Päijät-Häme ja Kanta-Häme. Toiminta kohdistuu seuraaviin kuntiin. Kanta-Hämeessä: Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Hämeenlinna, Janakkala, Jokioinen, Loppi, Riihimäki, Tammela, Ypäjä.

Päijät-Hämeessä: Asikkala, Hartola, Hollola, Heinola, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki, Sysmä.

Hanketoiminnan pääasiallisia **kohderyhmiä** ovat alueen ITE-taiteilijat ja kylien asukkaat. Hankkeen toimenpiteisiin pääsee mukaan matalalla kynnyksellä mm. osallistumalla paikalliseen toimintaan ja talkoisiin ITE-taidekohteissa sekä levittämällä tietoa ITE-taiteilijoiden etsinnästä ja esittelyistä. Näissä toimissa tehdään yhteistyötä mm. kyläyhdistysten, kulttuurijärjestöjen, kotiseutuyhdistysten ja harrastajaryhmien kanssa.

Hyödynsaajiin lukeutuvat mm. alueen matkailu- ja kulttuuripalveluiden tuottajat, museot ja muut taidelaitokset, koulut ja oppilaitokset, yritykset, kunnat, alueen suuret kulttuuritapahtumat, alueella liikkuvat matkailijat ja kausiasukkaat sekä luonnollisesti ITE-taiteilijat.

Toteutusaikataulu:

Vuonna 2019: MSL:n henkilökunnan voimin hankkeen esittely alueen yhteistyöverkostoille, yhteistyösuunnitelmien konkretisointi, työntekijöiden rekrytointi, tiedotusta

Vuonna 2020: ITE-taiteilijoiden etsintä ja kartoituskäynnit, tiedotus, kuvadokumentoinnit, paikallisten yhteisöjen innostaminen yhteistoimintaan, matkailutoimijoiden kanssa yhteistyön suunnittelu ja työseminaarit, taiteilijaesittelyjen tuottaminen sähköisille alustoille ja julkaisua varten, ITE-taidekohteiden reittikartan suunnittelu, taiteilijatietojen syöttö tietokantaan, osallistuminen messutapahtumiin yms.

Vuonna 2021: ITE-taidekohteiden reittikartta, taidekohteiden ylläpitäjien opastus matkailijoiden palveleamiseen, kohteiden avoinna pito, sähköisten alustojen ylläpito, paikallislähtöiset toimenpiteet yhteisöjen kanssa, Hämeen ITE-taidetta esittelevän julkaisun toimitus ja tuotanto, kartoituksen aineiston syöttö tietokantaan, osallistuminen messutapahtumiin yms.

- Kehittämishankkeen anomus jätetään toukokuussa 2019. Syksyllä käynnistetään paikallislähtöinen konkreettinen suunnittelu kumppaniverkoston kanssa ja hanketyöntekijöiden rekrytointi.
- Kevätalvi 2020: koordinaattorin ja kartoittajien perehdyttäminen, viestintää, aineiston tuotantoa sähköisille toiminta-alustoille, ITE-taiteilijoiden etsintäkuulutukset, tietojen kokoamista, kartoituskäyntien suunnittelu, lupa-asiat, tietokannan rakenteeseen ja aiempaan sisältöön tutustuminen, verkottumista ITE-taiteen toimijoihin, yhteistyötapaamiset/työseminaari alueen matkailu- ja kulttuuritoimijoiden kanssa, innostetaan hämäläisiä veistäjiä osallistumaan valtakunnallisiin moottorisahaveiston kilpailuihin
- Kesä 2020: kenttätöinä ITE-taiteilijoiden haastattelut ja kuvaukset alueen kylissä, kohteiden ylläpitäjien opastusta yleisötyöhön ja matkailijoiden vastaanottamiseen, Hämeenlinnan taidemuseon ITE-näyttelyn kanssa tehtävä yhteistoiminta, matkailun kehittäjille tarjottavat tutustumiskäynnit ITE-kohteissa, osallistuminen messutapahtumiin yms.
- Syksy 2020 ja kevätalvi 2021: aineiston järjestämistä ja tietokantaan syöttöä, uusien taiteilijaviiheiden keruu; ITE-taidekohteiden matkailureitin suunnittelu, reittikartan ja kohde-esittelyjen tuottaminen, työseminaari ja muu yhteistyö alueen matkailutoimijoiden kanssa; paikallisyhteisöjen innostaminen reittikohteiden kanssa tehtävään yhteistyöhön; Hämeen ITE-taidetta esittelevän julkaisun sisällöntuotanto; veistäjien innostaminen valtakunnallisiin tapahtumiin; ITE-taiteen valtakunnallinen verkostoyhteistyö
- Kevät 2021 – alkusyksy 2021: ITE-taidekohteiden lanseeraaminen matkailureittinä, kohteet avoinna yleisölle; alueen ITE-taiteilijoiden dokumentointityö, aineiston tietokantaan syöttö ja taiteilijaesitte-

lyjen tuottaminen sähköisille alustoille jatkuu; Hämeen ITE-taiteen julkaisun taitto ja painatus; tiedotusta, mahdollisesti osallistuminen messutapahtumiin yms.

- Syksy 2021: Julkaisun julkistamistapahtuma ja hankkeen tulosten esittelyä; tietokantatyötä; matkailureitin onnistumisen arviointi matkailutoimijoiden ja kohteiden ylläpitäjien kanssa; hankkeen yhteenvedo, johtopäätökset, loppuraportointi, tulosten tiedottaminen, jatkotoimenpiteiden suunnittelu

Arviointi. Miten hankkeessa syntyvää toimintaa jatketaan hankkeen päättymisen jälkeen?

Hanketta seuraa ja arvioi ohjausryhmä. Palautetta ja arviointia kootaan myös taidekohteita avoimna pitäneiltä ITE-taiteilijoilta ja kohteissa vierailleilta ihmisiltä, sekä kumppanuusverkoston matkailutoimijoilta ja alueen kulttuuritoimijoilta. Tehdään seuranta hankkeen viestinnällisestä onnistumisesta ja sähköisten alustojen kävijämääristä, samoin ITE-taidekohteiden kävijämääristä. Taidekohteissa kävijöiden palautetta kootaan vieraskirjoihin.

Hankkeen päätyttyä Hämeen ITE-taide jää osaksi kansallista ja kansainvälistä tietovarantoa ja hyödynnettäväksi sähköisiltä alustoilta. Hankkeen aikana hämäläisten matkailutoimijoiden palvelualustoilleen ottamat kohde-esittelyt sekä ProLocalis-mobiilialustalle tallennetut kohde-esittelyt jäävät palvelemaan Hämeen alueen matkailua.

Hankkeen loppuvaiheessa laaditaan kooste jatkotoimien odotuksista, tarpeista ja mahdollisuuksista em. arviointien ja palautteiden pohjalta. Koosteessa otetaan kantaa esimerkiksi maaseutumatkailun reitistöjen, kylien yhteistoiminnan, tarvittavien julkaisujen, näyttelytoiminnan ja Leader-hanketoiminnan näkymistä.

Tiedottaminen:

Tähän kirjoitetaan tiedotussuunnitelma. Miten tuloksista tiedotetaan hankkeen aikana ja hankkeen jälkeen?

Hankkeen alkuvaiheen tiedottaminen kohdentuu tavoiteltaviin toimijaverkostoihin. Henkilökohtainen yhteydenpito ja yhteistyö kylien toimijoiden kanssa on keskeisen tärkeää. Tietoa ITE-taiteilijoiden etsinnästä levitetään paikallisten kylä- ja muiden yhdistysten kautta sekä kyläiltojen ja erilaisten tapahtumien yhteydessä.

Viestintää tehdään myös paikallislehtien välityksellä sekä hyödyntäen kuntien, Leadereitten, eri järjestöjen ja MSL:n vakiintuneita tiedotusväyliä ja sosiaalista mediaa. Viestinnässä tehdään yhteistyötä Hämeenlinnan ja Lahden aluetaidemuseoiden, Visit Finlandin alueellisten toimijoiden, alueen kulttuurilaitosten sekä maakuntaliittojen kanssa, ja hankkeessa myös tuotetaan aineistoa näiden viestintäkäyttöön hankkeen päätyttyä.

Hankkeen aikana levitetään tietoa löydetyistä ITE-taiteilijoista esim. messujen, tapahtumien ja veistokilpailuihin osallistumisten yhteydessä, ja tällöin myös julkaistaan tiedotteita medialle.

Hankkeessa syntyvää julkaisuaineistoa ja tietoa ITE-taidekohteiden käyttömahdollisuuksista tarjotaan keskitetysti alueen kouluihin, oppilaitoksiin ja lastenkulttuurikeskuksiin suunnattavalla viestinnällä ja toimialojen edustajia tavaten.

Hankkeen päätösvaiheessa tiedotetaan tuloksista toimijaverkostolle, medialle ja omien kotisivujen ja somekanavien kautta. Rahoittajille laaditaan hankkeen loppuraportti.

Hankkeen viestinnässä kerrotaan, että se on saanut maaseuturahaston tukea. Viestinnässä käytetään toimijoiden tunnusten lisäksi rahastotunnuksia ja logoja valtakunnallisen viestintäohjeen mukaisesti.

Toimenpide: 7.1 selvitykset ja suunnitelmat – Maaseudun palvelut ja kylien kehittäminen

Kohdennettu toimi: täydennetään myöhemmin

Kustannusmalli: Flat rate 24 %

Perustelu valitulle mallille: Katetaan hankkeen välilliset kulut flat rate -ohjeiden mukaisesti.

Hankkeen kustannuksiin liittyvä arvonlisävero: MSL ei ole alv-velvollinen.

LIITTEET:

Budjetti

Ohjausryhmän suostumukset